N-r 246 Poniedziałek 19 września (2 października) 1911 r. Rok VI

Wychodzi codziennie rano oprócz dni poświątecznych

Adres Redakcyi: Kijów, Kreszczatyk 38. Tel. 2464.
Adm. i Druk. Polskiej: Kijów, Kreszcz. 38. Tel. 1672.

Rękopisów Redakcya nie zwraca.
Redaktor przyjmuje od 12—2. Sekretarz od 6—8
Administracya otwarta od 10—4 po poł i od 6—8 wieczorem.
Ogłoszenia przyjmuje się do godziny 6 wieczór.

DZIENNIK KIJOWSKI

PISMO POLITYCZNE, SPOŁECZNE I LITERACKIE.

Prenumerata:	mies.	kwart.	półrocz.	rocz.
W kraju	1.—	3.—	6.—	12.—
Za granicą	1.50	4.50	9.—	18.—

Za zmianę adresu 30 kop.

OGŁOSZENIA: Za wiersz petitowy lub jego miejsce przed tekstem 40 kop. pierwszy i 20 kop. każdy następny raz, za tekstem 20 k. pierwszy i 10 kop. następny raz, zawiad. żałobne po 40 k. W rubryce „Nadesłane" wiersz petitowy lub jego miejsce 1 rb.

Numer pojedyńczy 5 kop.

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje Administracya.

Wojna włosko-turecka.

Telegramy.

(*Od korespondentów własnych i Ag. Petersb.*)

Prasa o wojnie.

Wiedeń (AP). „Fremdenblatt" pisze: „Rząd włoski zdawał sobie prawdopodobnie sprawę z tego, jaką bierze na siebie odpowiedzialność, i wziął w rachubę ewentualne skutki swego kroku, które mogą wypłynąć jako reakcya na Blizkim Wschodzie. Dlatego też szczególną wagę posiada oświadczenie Włoch, że mają one zamiar trzymać się zasady „Status quo" na Bałkanach. To też popieranie wszelkiej akcyi, skierowanej przeciwko obecnemu stanowi rzeczy na Bałkanach, uważać można za wykluczone".

Londyn (AP). Pisma angielskie jednogłośnie potępiają Włochy i wyrażają nadzieję, że nastąpi interwencya mocarstw w celu zlokalizowania konfliktu. Rząd angielski ma zamiar przestrzegania ścisłej neutralności podczas wojny włosko-tureckiej. Panuje przekonanie, że rząd angielski nie pozwoli Turcyi na przemarsz wojsk przez Egipt. Wywołuje tutaj wielkie zaniepokojenie przychylne dla Włoch zachowanie się Austryi, które wywołać może komplikacye na Bałkanach.

Paryż (AP). „Temps" oraz „Journal des Debats" wyrażają swe niezadowolenie z powodu nieoczekiwanego wypowiedzenia przez Włochy wojny i wypowiadają przekonanie, że Francya nie przestanie grać roli obserwatora, jeżeli konflikt zostanie zlokalizowany.

Wiedeń (AP). „Fremdenblatt" pisze: „Cała Europa pragnie zachowania *status quo* na Bałkanach. Jeśli Turcya obecnie sama naruszy takowy w drodze nowej oryentacyi w kwestyi kreteńskiej, to co będzie potem? Na granicy Tessalii skoncentrowane są wojska tureckie. Jeśli wiadomość ta jest prawdziwa, jeśli Porta szuka objektów dla swej zemsty, to narody chrześcijańskie na Bałkanach będą solidarnie broniły swych interesów. Natenczas zupełnie automatycznie nadejdzie dla cara bułgarskiego chwila wskazania granicy knąbrności młodotureckiej, jeśli tego nie czynią wielkie mocarstwa".

Konstantynopol (AP). Prasa turecka rzuca gromy na Włochy, nawołując jednocześnie ludność do zachowania spokoju.

Budapeszt (AP). Staroradykalny „Budapesti Hirlap" pisze: „Pozostając wiernymi sprzymierzeńcami Włoch, działamy wbrew własnym interesom. Austrya, dopomagając Prusom w zagarnięciu Schlezwiku i Holsztynii, przygotowywała Königgätz. Obecnie dopomagamy do wzmocnienia Włoch, wiedząc o ich życzeniu załatwienia się z nami daleko szybcej niż przypuszczamy. Dyplomacya wiedeńska znalazła się w położeniu bez wyjścia, gdyż akcya Włoch odbywa się pod osłoną trójprzymierza. Sympatye węgier są całkowicie po stronie Turcyi".

Staroliberalny „Ar Ujsag" powątpiewa o wierności włoskiej dla trójprzymierza i wyraża żal z powodu utraty przez Austryę sympatyi tureckich. Włochy zawiadomiły mocarstwa *post factum*, naśladując Aehrenthala, gdy ten dokonał aneksyi, która wywołała straszne podniecenie i straty materyalne". Gazeta nie rozumie jakie korzyści wyciągnie Aehrenthal ze swej polityki.

Organ Kossutha „Budapest" pisze: „Znane ze swych sympatyi dla pokoju trójprzymierze działa obecnie wbrew tendencyom pokojowym. Jemu Turcya zawdzięcza utratę Trypolisu.

„Okupacya Trypolisu brzemienna jest w niedające się obliczyć konflikty. Kierownicy polityki austryackiej nieustannie głoszą zasadę *status quo* na Bałkanach. Obecnie bezpośrednio po aneksyi Austro-Węgry aprobują gwałty, które niweczą *status quo* na Bałkanach. Nie jest wykluczone, że kierownicy polityki austryackiej, spodziewając się nabytków terytoryalnych, zamierzają łapać ryby w mętnej wodzie. Naród węgierski protestuje przeciwko awanturze".

Operacye wojenne.

Rzym (AP). Pod Mytileną wywiązała się bitwa morska. Krążą pogłoski, że flota turecka zniszczona; ocalał jeden pancernik. Flota włoska gwałtownie bombarduje Prevezę. Otrzymano wiadomość o bombardowaniu Smyrny. Grecya ogłosiła mobilizacyę.

Rzym (AP). „Messagore" podaje do wiadomości, że turecki statek transportowy „Derna" został aresztowany w porcie trypolitańskim niezwłocznie po ogłoszeniu rozpoczęcia operacyi wojennych. Załoga statku nie stawiała włochom żadnego oporu.

Rzym (AP). Agencya Stefani zaprzecza pogłoskom o tem, jakoby krążownik włoski „Pisa" osiadł na mieliźnie w pobliżu Trypolisu.

Konstantynopol (AP). Komunikacya telegraficzna z Trypolisem przerwana. Telegraf zajęty jest przez włochów.

Konstantynopol (AP). Onegdaj wojska włoskie nie wylądowały w Prevezie, lecz krążownik włoski w południe zatopił jeden z torpedowców tureckich. Część załogi uratowano.

Brindisi (AP). Wejście do portu zostało wzbronione. Latarnie morskie na wyspie Lepelanje zgaszone.

Konstantynopol (Wł.). Turecki *attaché* wojskowy w Paryżu, Ali Fotlu-bej przedostał się potajemnie do Trypolisu i objął dowództwo nad załogą turecką. Potwierdzają się pogłoski, jakoby pociski tureckie zatopiły dwie barki włoskie ze 160 marynarzami. W Trypolisie odbywa się energiczna mobilizacya. Wśród ludności panuje wielki zapał. Arabowie oświadczyli, że pojednają się z turkami w celu prowadzenia wspólnej walki.

Rzym (Wł.). Odbywająca się w najwyższym pośpiechu mobilizacya jest już na ukończeniu. Dowództwo naczelne obejmie ks. Aosta. Plan okupacyjny polega na zajęciu Trypolisu, Benghasi, Cyrenaiki i Derny. W głąb kraju włosi na razie się nie posuną w obawie partyzantki.

Paryż (Wł.). Do pism donoszą w formie pogłoski, że eskadra włoska zatopiła trzy krążowniki tureckie, płynące z Bejrutu do Konstantynopola. Z powodu ścisłej cenzury depesz we Włoszech, brak szczegółów.

Paryż (Wł.). Komunikacya okrętowa z Trypolisem z powodu blokady została przerwana. Wpływowi trypolitańczycy organizują 100 batalionów piechoty z krajowców w celu odparcia najazdu.

Rzym (AP). Rząd wysłał do Trypolisu wraz z eskadrą dwa parostatki dla przewiezienia europejczyków mieszkających w Trypolisie.

Saloniki (AP). Aresztowano tu kilka włoskich łodzi żaglowych.

Konstantynopol (Wł.). Rząd turecki zaprzecza, jakoby flota turecka była blokowaną przez eskadrę włoską. Część floty tureckiej znajduje się w Dardanelach, skąd wkrótce odpłynie.

Paryż (AP). Do agencyi Havasa telegrafują z Trypolisu, że turcy opuszczają Trypolis dla przygotowania oporu zbrojnego wewnątrz kraju.

Bari (AP). Tureckie statki wojenne krążą po morzu Adryatyckiem, śledząc statki idące do Dalmacyi, Czarnogórza i Grecyi. Komunikacya handlowa przerwana.

Londyn (AP). Do Agencyi Reutera telegrafują z Port-Saidu, jakoby Włochy zakomunikowały mocarstwom, iż zgaszą latarnie morskie na morzu Czerwonem.

Echa wojny.

Rzym (AP). W wielu miastach włoskich odbywają się manifestacye patrotyczne.

Wiedeń (AP.) Mieszkający tu rezerwiści bułgarscy otrzymali zawiadomienie, aby byli gotowi przybyć niezwłocznie, gdy wydany zostanie rozkaz o powołaniu ich do służby czynnej.

Londyn (AP). Były gubernator Bombaju, Lamington, przyrzekł, że będzie przewodniczył mającemu się odbyć w Londynie mityngowi, którego celem jest wywołanie w narodzie angielskim współczucia do narodu tureckiego i zwrócenie się do króla z prośbą wmieszania się w przesilenie obecne. Demonstracye organizuje prezydent Towarzystwa „Islamizm, braterstwo i postęp".

Berlin (AP). Wyjechał do Turcyi *attaché* przy ambasadzie tureckiej w Berlinie, wódz młodoturków Enwer-bej.

Paryż (AP). Ambasador włoski zakomunikował rządowi o zerwaniu stosunków dyplomatycznych pomiędzy Turcyą a Włochami.

Konstantynopol (AP). Wczoraj w nocy Machmud-Szefket-basza odwiedził ambasadora niemieckiego.

Paryż (Wł.). Z Tulonu wysłano do Tunisu 3 pułki piechoty.

Turyn (Wł.). Na wystawie tłum spalił pawilon turecki.

Petersburg (Wł.). Powrócił z zagranicy minister wojny.

Konstantynopol (AP). W Smyrnie po wyjeździe konsula tłum rozgromił konsulat włoski.

Konstantynopol (Wł.). W Tunisie wybuchło powsanie muzułmanów.

Nastrój na giełdzie.

Paryż (AP). Dzięki przedsięwziętym przez rząd środkom, na giełdzie urzędowej nie daje się zauważyć braku gotówki. Zniżka kursów jest stosunkowo nieznaczna.

Na giełdzie nieurzędowej odwrotnie reporty doszły przeciętnie do 7%, czem tłómaczy się wielka zniżka niektórych walorów przemysłowych. Pisma fachowe podkreślają mocne usposobienie z walorami rosyjskiemi.

Rezolucya opozycyi.

Kanea (AP). Opozycya opracowała następującą rezolucyę, która ma być wniesiona do „Sobrania": „Zwłoka w załatwieniu kwestyi kreteńskiej, która nastąpiła wskutek noty mocarstw, wywołuje w ludności nastrój wyczekujący, niebezpieczny dla interesów kraju. Wobec tego wnosi się projekt zmiany rządu, wyznaczenia nowych wyborów do „sobrania", ukonstytuowania nowego gabinetu, któryby przedsięwziął środki w celu ostatecznego załatwienia kwestyi kreteńskiej". Jeżeli partye ministeryalne odrzucą powyższą rezolucyę, to opozycya złoży mandaty.

Nastrój we Włoszech.

Rzym (AP). Agencya Stefani donosi, że rząd włoski powtórnie oświadczył, że, nie zważając na wojnę z Turcyą, on więcej niż kiedybądź jest zdecydowany dołożyć wszelkich starań do zachowania terytoryalnego *status quo* na Bałkanach. Operacye wojenne, jakie musiała rozpocząć flota włoska, nie przeczą bynajmniej temu zamiarowi rządu, ponieważ operacye te mają jedynie na celu zabezpieczenie wybrzeży włoskich i nieufortyfikowanych miast nadbrzeżnych oraz handlu włoskiego a także obronę wysyłanych do Trypolisu transportów wojennych, którym groziło niebezpieczeństwo, o czem świadczą zdemaskowane plany i przygotowania Turcyi.

Neutralność Francyi.

Paryż (AP). „Journal Officiel" zamieścił komunikat rządu, dotyczący zachowania neutralności.

Nowy gabinet.

Konstantynopol (AP). Dawni ministrowie pozostaną na swych stanowiskach do czasu uformowania nowego gabinetu.

Komplikacye.

Wiedeń (AP). Ambasador austryacki w Konstantynopolu Pallavicini, powracający z urlopu, oświadczył, że pomimo chęci zlokalizowania wojny, sytuacya obecna jest nader groźna. Pogłoski o wylądowaniu włochów w Prewezie i bitwie morskiej pod Durazzo wywołują wielkie wrażenie. Napad na Albanię i zajęcie Durazzo wywołałyby niezwłocznie kontrakcyę Austryi.

Wiedeń (Wł.). Cesarz powołał szefa sztabu i ministra spraw zagranicznych na naradę w sprawie sytuacyi obecnej.

Lublana (AP). Wobec trwożliwych pogłosek o koncentracyi wojsk na granicy włoskiej, należy zanotować, że tranzlokacya wojsk odbędzie się w kierunku od granicy w głąb kraju. Wzmocnione na wiosnę oddziały wojskowe w graniczącym z Włochami pasie nadmorskim w ciągu ostatnich dwu tygodni doprowadzone zostały do zwykłej normy. Pułk lublański powrócił z miejscowości alpejskich do Lublany.

Konstantynopol (Wł.). Na granicach serbskiej i czarnogórskiej albańczycy wznoszą forty polowe.

Ateny (AP). Urzędownie zaprzeczają pogłoskom o mobilizowaniu wojsk greckich.

Kreteńczycy wobec wojny.

Kanea (AP). Wobec wybuchu wojny, kreteńczycy mają nadzieję na pomyślne załatwienie kwestyi kreteńskiej. Panuje przekonanie, że należy skorzystać z nadarzającej się okazyi. Radykaliści żądają natychmiastowej akcyi, umiarkowani chcą doczekać się chwili, kiedy się wyjaśni bieg wypadków. Rząd przeciwdziała wszelkiej akcyi i dąży do zachowania spokoju.

Mobilizacya nad granicą austryacką.

Wiedeń (Wł.). Dziennik „Die Zeit" donosi z Rzymu: Plan akcyi włoskiej jest w szczegółach już dawno wygotowany. Dwie dywizye, razem 30,000 żołnierzy, stoi w pogotowiu do wymarszu. Dla transportu wynajęto 20 ców handlowych.

Mobilizacya włoska dokonała się przecież wśród okoliczności dziwnych. Włochy zawiadomiły Austryę, że mobilizują 2 korpusy armii, tymczasem pokazuje się, że mobilizują 7 korpusów. Wyłania się więc pytanie, czy trzeba tyle wojsk dla okupacyi Trypolisu. Sam sposób mobilizacyi daje jasną odpowiedź. Włochy mobilizują nie tylko na południu ale i na północy, wzmacniając specyalnie korpusy w Turynie, Medyolanie i Weronie, to znaczy nad granicą Austryi.

W Rzymie panuje rozgorączkowanie, obawiają się wysłania eskadry austryackiej na wody tureckie.

Nadzieje Turcyi.

Konstantynopol (Wł.). Turcya ma nadzieję, że wobec interwencyi mocarstw wojna potrwa niedługo.

Zatarg francusko-niemiecki.

Paryż (AP). Agencya Havasa komunikuje, że rada ministrów, kierując się zamiarami w wysokim stopniu pojednawczymi, przyjęła niektóre zmiany. Pomimo usilnych starań Francyi znalezienia gruntu dla porozumienia za pomocą wynajdywania nowych formuł, dotychczas zachodzą zasadnicze różnice w poglądach, dotyczące jurysdykcyi. Jest jednakże nadzieja, że rokowania w sprawie Maroka zakończone zostaną pomyślnym skutkiem.

Przyczyny katastrofy.

Paryż (AP). „Action" i „Autorité" twierdzą, że wybuch na pancerniku „Liberté" był spowodowany rozmyślnie.

Wylew rzeki.

Antwerpia (AP). Wskutek burzy wylała rzeka Szelda i zatopiła wiele sklepów. Komunikacya tramwajowa została przerwana.

Strajk piekarzy.

Dublin (AP). Wskutek strajku piekarzy, ludności zagraża głód. W niektórych miejscach tłum napadł na wozy z pieczywem, które zostało zrabowane.

Walka z klerykałami.

Lizbona (AP). W Oporto w nocy aresztowano wielu klerykałów i reakcyonistów, którzy chcieli wywołać przewrót państwowy. Aresztowanych osadzono na statkach wojennych. W mieście panuje spokój. W okręgu miały miejsce rozruchy antyrządowe. Spokój przywrócony.

Nowy poseł.

Mińsk (AP). Posłem do Dumy Państwowej na miejsce zmarłego Mezencewa wybrany został b. poseł do drugiej Dumy Państwowej dymisyonowany pułkownik Grzegorz Łoszkariew.

Nowe ziemstwa.

Petersburg (AP). Minister spraw wewnętrznych opracował projekt prawa o wprowadzeniu ziemstw w guberniach: astrachańskiej, orenburskiej i stawropolskiej. Ziemstwa, według projektu, funkcyonować zaczną od d. 1-go czerwca 1913 roku.

Rewizya.

Petersburg (Wł.). Dokonano rewizyi u pomocnika adwokata Himelfarba i u studenta Gurewicza, których mieszkania znajdują się nad apartamentami ministra oświaty Kasso. Podczas rewizyi zbadano dokładnie podłogę nad gabinetem i pokojem sypialnym Kasso. Skonfiskowano korespondencyę i rewolwer. Nie aresztowano nikogo. Rewizya ta ma podobno związek z aresztowaniem pewnej podejrzanej osobistości w pobliżu mieszkania ministra.

Pogłoski.

Petersburg (Wł.). Krążą pogłoski o dymisyi ministrów Kasso, Timaszewa, Szczegłowitowa i Ruchłowa.

„Rusk. Znamia" o Milukowie.

Petersburg (Wł.). „Rusk. Znamia" podaje wiadomość, jakoby ministrowi sprawiedliwości Szczegłowitowowi zakomunikowano pewne dane, na zasadzie których Milukow będzie pociągnięty do odpowiedzialności pod zarzutem zdrady stanu. Zdaniem „Rus. Znam.", Milukowa nie ominie stryczek.

Echa zamachu.

Petersburg (Wł.). „Grażdanin" wyraża oburzenie z powodu dopuszczenia w Kijowie widzów na miejsce stracenia Bogrowa. Podejrzenie, jakoby zamiast skazańca mogli powiesić lalkę, jest zniewagą wyrządzoną rządowi. Pismo zaznacza, iż dziwić się należy pośpiechowi w wykonaniu wyroku. Zawdzięczając temu pośpiechowi senator Trusiewicz pozbawiony jest ważnych zeznań.

Petersburg (Wł.). Meszczerski porównywuje system „ochrany" z inkwizycyą i żąda gruntownej reorganicyi „ochrany".

Uznanie republiki.

Petersburg (AP). Na skutek Najwyższego zezwolenia pełnomocnik rosyjski w Lizbonie w d. 17 września zakomunikował portugalskiemu ministrowi spraw zagranicznych o uznaniu przez Rosyę republiki portugalskiej.

Różne.

Petersburg (Wł.). Kryżanowskij oświadczył Kurłowowi, iż jest nader znużony i, pragnąc odpocząć, złoży podanie o dymisyę. Przypuszczają, iż powyższe oświadczenie Kryżanowskiego świadczy o tem, iż czuje on żal za pominięcie go przy wyborze kandydatów na stanowisko ministra spraw wewnętrznych.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś 19 (2) Januaryusza B. W.
Jutro 20 (3) Eustachiusza M.

Wschód słońca o godz. 6 m. 02
Zachód słońca o godz. 5 m. 30
Długość dnia godz. 11 m. 26

Kalendarzyk Historyczny.

2 października n. st.

Roku 1413. Na zjeździe Władysława Jagiełły z Witoldem oraz dygnitarzy z Polski i Litwy, postanowiono potwierdzić dawniejsze uchwały, dotyczące stosunków obu narodów. Uchwały te znane są pod nazwą Unii Horodelskiej.

— **Konfiskata.** Na mocy postanowienia czasowego komitetu do spraw prasowych skonfiskowano książkę A. Ratnera pod tyt. „Tęsknota".

— **Odsłonięcie pomnika.** Wczoraj w południe na przedm. Demijówka odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika Cesarza Aleksandra II. Na odsłonięciu obecni byli generał-gubernator Trepow, gubernator A. Giers, wicegubernator B. Kaszkariew i inne osoby urzędowe. Pomnik składa się z biustu bronzowego na piedestale z czarnego granitu.

— **W sprawie A. Juszczyńskiego.** Powoli zaczyna się wyjaśniać tajemnicza sprawa Juszczyńskiego. Jednym z rezultatów dochodzenia śledczego było aresztowanie znajdującego się do dziś dnia w więzieniu zarządzającego cegielnią Zajcewa, staruszka Bejlisa.

Jak wiadomo, zwłoki Juszczyńskiego znalezione zostały na terytoryum wspomnianej wyżej cegielni. Znalazł się nawet świadek, który zeznał, że A. Juszczyńskiego w dniu, w którym dokonane zostało morderstwo, widział bawiącego się z jednym z synów Bejlisa. Zeznania te w związku z innymi jeszcze szczegółami były powodem aresztowania B. Po niejakim czasie jednak pomieniony świadek zaprzeczył swym zeznaniom, oświadczając, iż złożył takowe po libacyi z 2 agentami policyi śledczej, którzy zajęci byli poszukiwaniem morderców Juszczyńskiego. Zwraca na siebie uwagę ta okoliczność, że drugie zeznanie było przyjęte po oznajmieniu świadka, że działać będzie przez prokuraturę. Nieprzejednanym antagonizmem pomiędzy organami śledczymi można tylko wytłómaczyć ten fakt, że rzeczy należące jakoby do Juszczyńskiego i jego morderców znalezione były dwa razy. Dymisya naczelnika kijowskiej policyi śledczej E. Miszczuka wywołana została tą nienormalną atmosferą, jaka wytworzyła się na gruncie poszukiwań morderców.

E. Miszczuk, jak wiadomo, dawno już był odsunięty od sprawy Juszczyńskiego, która przekazana została b. pomocnikowi naczelnika policyi śledczej A. Krasowskiemu. Ostateczną zaś dymisyę Miszczuka poprzedziły następujące okoliczności. Do lokalu policyi śledczej przyszedł pewien osobnik, zawodowy złodziej, i w obecności agentów Padałki i Smołowika oznajmił Miszczukowi, że Krasowskij chciał go przekupić za 50 rubli w tym celu, ażeby on złożył potrzebne dla K. zeznania. Oświadczenie powyższe zakomunikowane zostało policmajstrowi, a następnie w osobnym raporcie wyższym władzom. Zarządzono dochodzenie. Podczas indagacyi złodziej zaprzeczył swym poprzednim zeznaniom i przyznał się, iż odwrotnie przekupić go chcieli agenci Miszczuka: Padałka i Smołowik. W związku z poprzedzającem powyższe zdarzenie znalezieniem przez Miszczuka rzeczy, należących rzekomo do Juszczyńskiego i jego morderców, złożony przez Miszczuka raport zrozumiany został, jako świadoma denuncyacya. W tym sensie złożono sprawozdanie przed znajdującym się podówczas w Kijowie ministrem sprawiedliwości Szczegłowitowym. Bezpośrednim skutkiem tego sprawozdania było usunięcie z zajmowanych stanowisk Miszczuka oraz agentów Padałki i Smołowika. Według pogłosek, Krasowskij nie będzie nadal prowadził sprawy Juszczyńskiego.

— **Nagły zgon episkopa.** Na wieczór dnia wczorajszego zapowiedziane było zgromadzenie nacyonalistów, które miało się odbyć w sali klubu kupieckiego. Do klubu kupieckiego przybyli: F. Trepow, A. Giers, leaderzy nacyonalistów i t. d. Zebranie otwarte zostało krótką mową ep. Pawła, który miał następnie odprawić mszę żałobną za duszę Stołypina. Po wygłoszeniu mowy episkop miał już rozpocząć modły, gdy w tem zachwiał się i padł na ziemię. Episkopa wyniesiono do sąsiedniego pokoju, gdzie dr. Czernow skonstatował śmierć od apopleksyi. W karetce Pogotowia zwłoki episkopa odwieziono do soboru Michajłowskiego, którego zmarły był przeorem.

— KRADZIEŻE. W hotelu „Rossya" (na placu Ratuszowym) z numeru zajmowanego przez A. Czigasza skradziono 100 rb. i srebrną portmonetkę.

W domu № 4 przy ul. Basejnej skradziono ubrania z mieszkania B. Żelezniak.

W d. № 25 przy ul. Policyjnej skradziono różne rzeczy z mieszkania A. Boborykina. Złodzieja ujęto.

— W SPRAWIE A. GRUNAU. P. A. Grunau, skutkiem nieuwagi którego zginął onegdaj pod kołami samochodu robotnik Jankiewicz, po złożeniu przezeń zeznania został wypuszczony na wolność bez prawa wyjazdu z Kijowa. Samochód opieczętowano.

— ZAMACH SAMOBÓJCZY. Wczoraj na szosie Brzesko-Litewskiej zażył kwasu siarczanego młody robotnik Michał A. W karetce Pogotowia odwieziono go do szpitala. Stan samobójcy jest nader groźny.

— ZABOJSTWO MNICHA. Wczoraj około godz. 1 w nocy w pobliżu Łysej góry w futorze „łybedzkim" kijowsko-peczerskiej Ławry zamordowany został zakonnik o. Maurycy.

Przed paru dniami jeden ze stróżów futoru, niejaki P. Gorbunow, został skarcony przez o. Maurycego za oddawanie się pijaństwu. Nagana ta jednak nie wywarła żadnego skutku i Gorbunow został usunięty od pełnienia obowiązków stróża. Niezadowolony z takiego obrotu sprawy Gorbunow zagroził o. Maurycemu śmiercią i groźbę tę spełnił. Wczoraj w nocy, korzystając z chwili, gdy o. Maurycy wyszedł ze swej celi, G. strzelił do niego ze strzelby, nabitej śrótem. Cały nabój trafił w pierś o. Maurycego. Z trudem udało mu się dojść do celi, gdzie skonał przed przybyciem na miejsce zbrodni policyi.

Mordercę aresztowano i osadzono w areszcie przy cyrkule peczerskim.

Biuletyn Kijowskiej stacyi Meteorologicznej.

Dnia 18 września (1 października) 1911 r.

	g. 7 z rana	g. 1 po poł.	g. 9 wiecz.
Temp. pow. wedł. Cel.	7,6	7,0	8,7
Barometr przy O w m. m.	749.9	751,1	751,1
Stop. wilgotności w proc.	100	96	69
Kier. i szyb. wiat. (w m. na s.)	W, 2	WPłd. W, 5	Płd. W, 6
Chmur. wedł. 10 st. sys.	10	10	3
Ilość opadów w mm.	0,3	0,3	0,1

od g. 9-ej wiecz. do g. 9-ej wiecz.	
Najw. temp. powietrza w ciągu doby	9,8
Najniższa	6,4
Przeciętna tem. pow. w ciągu doby	7,8
Wielol. przec. temp. pow. w ciągu doby	11,8

Ogólny stan pogody w Europie z rana na podstawie telegramu głównego Obserwatoryum fizycznego:

Deszcze spadły w zachodniej części Rosyi i na Kaukazie; temperatura prawie normalna na półn.-zachodzie, poniżej normy w innych częściach Rosyi.

Przewidywana pogoda: ciepło na poł.-zachodzie i na zachodzie, chłodnawo w innych miejscowościach Rosyi.

Deszczów oczekiwać można na zachodzie.

KRONIKA POLSKA.

— **Na tle fanatyzmu religijnego.** „Wiadomości Maryawickie" donoszą, iż święto dn. 8 września we wsi Rokitno, w pow. błońskim, zakończyło się krwawą bójką między katolikami a maryawitami. W bójce wzięło udział około 1,000 ludzi, przyczem 30 osób zostało mocno pobitych i poranionych. Naczelnik straży ziemskiej na czele oddziału strażników nie mógł dać sobie rady z rozbrojeniem walczących i uśmierzeniem rozbujałych namiętności. Bitwa rozpoczęła się w Rokitnie, trwała 2 godziny i skończyła się w Błoniu, gdzie też raniono 8 ludzi, z których jeden już zmarł.

— **Wykopaliska w pałacu Spiskim.** W podwórzu pałacu Spiskiego w Krakowie odkrył prowadzący restaurocyę powyższego gmachu architekt, p. Miarczyński, doskonale zachowane cztery rzeźby, przedstawiające maszkary, plujące na liść akantu, który wieńczy bukiet kwiatów. Zabytek ten, ukryty zupełnie pod warstwą wapna i gliny z czasów poźniejszych naprawek wydobyto z całą ostrożnością bez najmniejszego uszkodzenia. Jak znawcy twierdzą, rzeźby te pochodzą z XVIII wieku.

— **Park ruski we Lwowie.** Sokół ukraiński we Lwowie rozpoczął akcyę w celu zakupu pod „park ruski" czteromorgowego placu, dawniejszego toru cyklistów, na którym odbył się niedawny zjazd ukraińskich sokołów i Siczy. Plac ten wraz z domem zakupiła ruska spółka i chce odstąpić go Sokołowi za 30,000 koron. Aby uzyskać fundusze, Sokół ukraiński wydał kartki t. zw. „kwadratowe metry" po 5 koron i rozsyła je wybitniejszym osobistościom z obozu ukraińskiego. Jak donoszą pisma ukraińskie, dotychczas zebrano w ten sposób około 10,000 koron.

KRONIKA EKONOMICZNA.

Zasiewy buraków. Według wiadomości, otrzymanych w biurze wszechrosyjskiego Towarzystwa cukrowników, spodziewany w roku bieżącym urodzaj buraków wyniesie: w okręgu południowo-zachodnim 433,399,000 pudów, (w tem w gub. kijowskiej 211,229,000 pud., w wołyńskiej 39,237,000 pud., w podolskiej 170,390,000 pud.), czyli 1,089,5 pud. z dziesięciny: w okręgu centralnym 250,311,000 pud. (1,190,3 pud. z dziesięciny), wschodnim 23,663,000

pud. (924 pud. z dzies.) i w Królestwie Polskiem 83,910,000 pudów (1,207 pud. z dziesięciny).

Urodzaj buraków w całem państwie obliczono na 796,289,000 pud., czyli 1,127,7 pud. z dziesięciny.

Według ostatnich telegramów, otrzymanych przez biuro, analizy dokonane w laboratoryach związków cukrowniczych w Berlinie i Paryżu wykazały przeciętną cukrowość buraków w Niemczech na 17,1%, we Francyi 10,7%.

Biuro wszechrosyjskiego Towarzystwa cukrowników zwróciło się do wszystkich cukrowni z prośbą o dostarczenie we czwartek d. 22 września (5 października) w drodze telegraficznej danych o rezultatach ostatnich analiz buraków, dokonanych w laboratoryach fabrycznych.

Zatwierdzenie ustawy. Zatwierdzona została ustawa akcyjnego towarzystwa Szczuczańskiej cukrowni i rafineryi, zakładanej w majątku p. J. Kosteneckiego przy folwarku Szczuczja Grobla, pow. konotopskiego gub. czernihowskiej.

Założycielami Towarzystwa są pp. A Raczyński, Z. Zankiewicz, J. Zankiewicz, J. Kostenecki, A. Demianenko, profesor politechniki kijowskiej J. Żukow i inż. W. Fanin.

Kapitał zakładowy Towarzystwa wynosi 600 tys. rb. w 2,400 akcyach po 250 rub. Zarząd Towarzystwa, złożony z 3—5 dyrektorów, wybieranych przez walne zebranie akcyonaryuszów, znajdować się będzie przy fabryce.

Powiększenie kapitałów. Towarzystwo Stepanowieckich cukrowni i rafineryi otrzymało Najwyższe zezwolenie na powiększenie swego kapitału zakładowego z 1,200 tys. rb. do 1,800 tys. rb. w drodze emisyi 600 udziałów dodatkowych w ogólnej sumie 600 tys. rb.

Minister przemysłu i handlu zezwolił na powiększenie kapitału zakładowego T-wa Kursko-Rzawskiej cukrowni i rafineryi z 800 tys. rb. do miliona rb. za pomocą emisyi 200 udziałów dodatkowych w ogólnej sumie 200 tys. rb.

Ceny miejscowe. *Materyały budowlane*: Cegła czerwona za tysiąc 20 — 21 rb. Cegła biała 21 — 22 rb. Cegła międzygórska 6½ — 7 rb. Cement pud 57 — 63 kop. Wapno 24 — 35 kop. Kreda 12 — 25 kop.

Węgiel i antracyt: Cena hurtowa. Węgiel pud 22 — 24 kop. Antracyt 23 — 25 kop. Cena detaliczna. Węgiel pud 28 — 33 kop. Antracyt 30 — 35 kop.

Worki: Jutowe do cukru pud 9 rb. 70 kop. Takież do mąki pud 10 rb. 50 kop.

Drzewo: Brzozowego sążeń 30 — 31 rb. Olchowego 21 — 27 rb. Sosnowego 25 rb.

Produkty naftowe: Nafta pud 1 rb. 37 — 1 rb. 40 kop. Benzyna 4 rb. 50 kop. Oleonafta 1 rb. 75 — 1 rb. 80 kop. Ropa naftowa 50 — 65 kop. pud.

ZE SPORTU.

Pierwszy dzień tygodnia awiatycznego nie dopisał ze względu na pogodę.

Początkowo deszcz, później wiatr i przejmujący chłód powstrzymały wiele osób, to też publiczności zebrało się znacznie mniej, niż tego można byłoby oczekiwać.

Wzloty rozpoczęły się po wpół do szóstej po poł., kiedy wiatr znacznie ucichł się. Pierwszy wzbił się kijowianin p. Sikorski na dwupłatowcu własnegu systemu z motorem „Argus“ o sile 50 HP. W minutę po p. Sikorskim puszczono hr. Scipio del Campo na jednopłatowcu systemu „Moran“ budowy warszawskiej fabryki „Awiata“, z motorem „Gnom“ o sile 50 HP.

Obydwaj piloci, wzniósłszy się na wysokość kilkuset metrów, szybowali w powietrzu nad głowami zachwyconej publiczności w przeciągu kilkunastu minut. Najciekawszy był moment, kiedy hr. Scipio del Campo przelatywał nad aparatem p. Sikorskiego.

Aparat p. Sikorskiego wydaje się bardziej bezpiecznym, jednak efektowniej podczas wzlotu wygląda bez zaprzeczenia aparat Morana.

Pierwszym wylądował p. Sikorski.

W 2 minuty później opuścił się hr. Scipio del Campo. Obydwóch lotników publiczność witała owacyjnie.

Wzloty skończyły się po szóstej po poł.

Miejsce dla nowego aerodromu wybrano pod względem sportowym—doskonałe. (Aerodrom znajduje się na obszernych łąkach miejskich za przedmieściem „Kureniówka“).

Szkoda jedynie, że komunikacya jest zbyt utrudniona, gdyż od tramwaju publiczność musi dążyć piechotą z górą dwie wiorsty. E. M.

Siła militarna Austryi.

Według ostatniego spisu ludności w Austryi siła militarna austryacka w r. 1910 wynosiła 246,810 wojskowych, znajdujących się w służbie czynnej. Ponieważ zaś cała ludność Przedlitawii wynosiła w tymże roku ogółem 28,568,000 mieszkańców, przeto wojsko stanowi w Austryi prawie 0.9 procent ludności.

Liczba osób wojskowych wzrasta stale. Gdy bowiem w r. 1869 wojskowych w służbie czynnej było 177,449, to w roku zeszłym było już ich 246,810. Liczba wojskowych wzrasta szybciej od ludności Austryi. Gdy roku 1880 wojsko stanowiło zaledwie 0.7% całej ludności, w roku 1890 stosunek ten podniósł się do 0,8 proc., a w zeszłym roku do 0.9 procent i dziś wynosi niemal cały jeden procent ludności.

Najwięcej wojska konsystuje w Galicyi; pozostaje to w związku z największym obszarem Galicyi. Było mianowicie wojska w roku 1910: w Galicyi 63 tysiące, w Czechach 39 tys., w Austryi Dolnej 39 tysięcy, na Pobrzeżu 25 tysięcy, w Tyrolu i Przedarulanii 18 tysięcy, na Morawach 15 tysięcy, w Styryi 10 tysięcy, w Dalmacyi 9 tysięcy, w Austryi Górnej 8 tysięcy, w Karyntyi 6 tysięcy, na Śląsku 5 tysięcy, na Bukowinie 4 tysiące, w Krainie 3 tysiące, w Salcburgu 2 tysiące.

Jak więc widzimy, przeszło czwarta część wojska konsystuje w Galicyi. Pod tym względem stosunki w ciągu ubiegłych dziesięcioleci uległy znacznej zmianie. W r. 1869 w Galicyi naliczono tylko 27 tys. osób wojskowych, w r. 1880 — 33 tys., w r. 1890 — 71 tys., a w r. 1910—63 tysiące.

Pomimo to jednak przy zestawieniu danych z r. 1869 z danemi czasów ostatnich dochodzi się do wniosku, że jednak środek ciężkości sił wojskowych austryackich w ciągu dziesięcioleci ostatnich przesunął się ku północy, ku granicy rosyjskiej. Najbardziej wymownem będzie zestawienie danych z r. 1869 z danemi z r. 1900: gdy w r. 1869 zaledwie 15 prc. osób wojskowych w Austryi konsystowało w Galicyi, w 30 lat później konsystowało tam aż 31 prc.

Względnie stałą jest absolutna liczba wojska, konsystującego w Czechach, na Morawach i w Austryi Dolnej. Po Galicyi są to kraje, w których znajduje się największa liczba wojskowych. Ani w Czechach jednak, ani w Austryi Dolnej liczba ta od roku 1869 znacznie nie wzrosła.

Natomiast wielkim wahaniom ulega liczba wojska konsystującego na pograniczu włoskiem. Było mianowicie na Pobrzeżu (to jest w Tryeście, Gorycyi z Gradyską i w Istryi) wojska: w r. 1869 — 18 tysięcy, w r. 1880—13 tysięcy, w r. 1890—12 tys., w r. 1900 — 12 tys., w r. 1910 — 25 tys.

Na ogół więc całe Pobrzeże ma ogromną w stosunku do swej ludności liczbę wojska. Ludności w r. 1910 liczyło Pobrzeże zaledwie 894 tysiące, wojsko wynosi przeto niecałe 3% ludności, gdy w całem państwie stanowi mniej, niż 1%. Jest go przeto stosunkowo trzy razy więcej na Pobrzeżu, niż przeciętnie w Austryi.

Wzrosła również znakomicie liczba wojska w Tyrolu i Przedarulanii: mianowicie było tam wojska w r. 1869 — 7 tysięcy, zaś w roku 1910 do 18 tysięcy. Liczby te wykazują, że jednak niezależnie od przypadkowości, uzależniajacej dyslokacyę w chwilach spisu ludności, dopatrzyć się można pewnych przeobrażeń nie przypadkowej natury.

Gdy pogranicze niemieckie pozostaje obsadzone mniej więcej jednakową liczbą wojska, równocześnie wzrasta liczba wojska na dwóch krańcach państwa: na południowym zachodzie, na granicy włoskiej i na północnym wschodzie—na granicy rosyjskiej.

Nadto pogranicze włoskie stosunkowo gęściej jest przez wojsko obsadzone od pogranicza rosyjskiego. Jakkolwiek bowiem na Pobrzeżu, w Tyrolu i Przedarulanii konsystuje tylko 43 tysiące wojska, gdy w Galicyi aż 63 tysiące, to jednak zważyć trzeba, że górskie okolice alpejskie daleko mniej znacznej wymagają obrony od pogranicza rosyjskiego w Galicyi, a nadto przestrzenie Galicyi daleko są większe od krajów z Włochami graniczących. Liczba wojska w Galicyi konsystującego stanowi zaledwie 0.8% ogółu ludności galicyjskiej.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

(Telegram specyalny).

Petersburg. Usposobienie stałe. Pszenica samarska 1 rb. 25 kop. — 1 rb. 30 kop., żyto w naturze 115 zoł. — 1 rb. 13 kop. — 1 rb. 14 kop.; owies wiacki 91 — 92 kop., groch pastewny 1 rb. 7½ kop., kasza gryczana 1 rb. 40 kop.

Samara. Usposobienie słabsze, pszenica ros. 1 rb. 2 kop. — 1 rb. 35 kop., żyto 97 kop. — 1 rb 7 kop.

Mikołajów. — Usposobienie spokojne; pszenica girka w nat. 9 pud. 30 funt. — 1 rb. 14 kop.; żyto w nat. 9 pud. 10 funt. — 94 kop., jęczmień 80 kop.

Rybińsk. Usposobienie małoczynne. Pszenica ros. 13 rb. 50 kop.—14 rb., żyto w nat. 114/117 zoł. 10 rb. — 10 rb. 20 kop., owies kamski 5 rb. 40 k.— 5 rb. 50 kop., kasza gryczana 11 rb. 50 kop.— 11 rb. 75 kop., groch pastewny 10 rb. 50 kop. — 10 rb. 60 kop., mąka żytnia nadwołżańska 11 rb. — 11 rb. 50 kop., kamska 10 rb. 75 kop. — 11 rb., pszenna 13 rb. 25 kop. — 14 rb.

Notatnik terminowy

Polskie T-wo Gimnastyczne. *Poniedziałek*: Od g. 5 do 6 dziewczynki; od 6 do 7 chłopcy (do lat 10); od 7 do 8 druhinie; od 9 do 10 druhowie młodsi. *Wtorek*: od 5 do 6 chłopcy; od 6 do 7 uczniowie; od 9 do 10 druhowie starsi. *Środa*: od 5 do 6 dziewczynki, od 7 do 8 druhowie; od 9 do 10 druhowie starsi. *Czwartek*: od 5 do 6 chłopcy; od 6 do 7 uczniowie; od 9 do 10 druhowie starsi. *Piątek*: od 5 do 6 dziewczynki; od 6 do 7 uczniowie, od 7 do 8 druhinie; od 9 do 10 druhowie młodsi

Redaktor odpowiedzialny: **Stanisław Zieliński.**

Drukarnia Polska w Kijowie, ulica Kreszczatyk № 38

Wydawcy: **Tomasz Michałowski. Antoni Czerwiński**